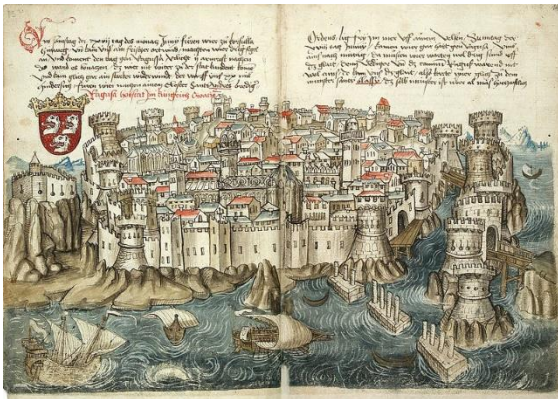

VAKANTIEBESTEMMINGEN

Ik weet niet hoe jij het ervaart, maar voor mij is het schrijven momenteel echt een soort van vakantie. Ik kan en durf niet op reis, dus moet ik maar reizen in de wijde wereld van mijn hoofd. Als het hoofd even alleen woorden geeft en geen beelden, dan kijk ik wat ik allemaal aan beeldmateriaal heb – ik sla nog steeds alles op wat me inspireert – of ik verwen mij met een mooi boek.

Zo ontdekte ik dit prachtige middeleeuwse [manuscript](#) met fantastische tekeningen van steden. Super dat zoiets gewoon online staat! Maar ik baalde ervan dat ik de tekst niet lezen kon. Gelukkig vond ik de vertaling voor een schappelijke prijs online.

Andere dingen die ik heb opgeslagen: mysterieuze eilanden in [Schotland](#), een vroeg-christelijk [kerkhof](#) in Egypte, het welkom heten van de [kano's](#), geheimzinnige [spiraalheuvels](#) - en zo kan ik wel doorgaan. De hele wereld is één groot fantasylandschap.

Als je eenmaal een beetje een idee hebt wat voor verhaal je wilt vertellen, kun je er op verschillende manieren mee aan de slag.

- Heb je een stoere Held(in) met een duidelijk omschreven doel? Dat is de [Heldenreis](#) je ideale reisgids.
- Heb je een Heldin die niet anders kan dan op reis gaan, zonder een idee te hebben van haar eindbestemming? Dan kies je voor [Heldinne's Reis](#).
- Weet je dit allemaal nog helemaal niet? Probeer het dan eens met de cursus [Schrijfveren](#). Dat is helemaal vakantie. Mijmerend opschrijven wat er bij je opkomt, en pas aan het eind van de rit een goede plot in elkaar zetten.

Wat je ook kiest: geniet. Doe het echt alsof je op reis gaat. Ontdek wat er allemaal te zien is, te horen, te eten, en maak praatjes met onbekenden.
Fijne vakantie!

Alle [cursussen](#) zijn te bestellen door **€5** over te maken op NL90 INGB 0003 8794 67 tnv H. Kuipers, Groningen onder vermelding van de naam van de cursus.

SCHRIJFOEFENING

Dit is een oefening die ik heb gebruikt in de lessen autobiografie. Maar je kunt hem natuurlijk ook schrijven vanuit je hoofdpersoon, of zelfs vanuit meerdere personages!

Welke metafoor zie jij voor je leven? Een kaars die opbrandt, een boom die groeit, een lange draad met vlaggetjes eraan (of knopen erin), een trap die je moet beklimmen, een boek dat je uitleest, een schilderij, een borduurwerk ... Schrijf een mooi stuk waarin je deze metafoor uitwerkt.

KRITIEK GEVEN EN NEMEN

Het is best een waagstuk, om in *real time* aan een [feuilleton](#) te schrijven en lezers uit te nodigen om kritiek te spuien.

Als schrijfcoach ben ik over het algemeen zachtzinnig. Ik ga vooral uit van wat er al goed is aan het verhaal, en geef tips om het nóg beter te maken.

In de cursus [Honderd Valkuilen](#) omschrijf ik het zo:

Zelfs als je zelf geen baby hebt, zou je het niet in je hoofd halen tegen een jonge moeder te zeggen: wat een mormel, zeg, en wat stinkt-ie! Toch zullen de eerste lezers van je geesteskind er vaak geen been in zien om dat wel te doen.

Ze spuien wat ze ervan vinden zonder erbij stil te staan of dat goed is voor jou en voor je boek. Ze staan alleen stil bij hun eigen oordeelkundigheid. Als je je boek voor het eerst aan iemand laat lezen, zeg dan precies op wat voor kritiek je uit bent.

'Ik wil weten of de familierelaties niet te verwarrend zijn.'

'Wil je aangeven of de technische stukken geloofwaardig overkomen?'

'Vind je dat er genoeg vaart inzit?'

'Is de motivatie van de hoofdpersoon aannemelijk?'

Kies je lezers zorgvuldig. Familieleden denken dat ze je kennen en vullen het hele verhaal in met jouw biografie. 'Goh, is hij echt vreemd gegaan?'

Zoek iemand op wiens oordeel je vertrouwt. Misschien houdt hij van dezelfde boeken als jij, misschien heeft zij Nederlands gestudeerd, misschien zie jij in haar een vertegenwoordiger van je beoogde doelgroep. Vertel je lezers hoe kwetsbaar je bent. Vraag ze om hun kritiek weloverwogen en heel specifiek te verwoorden, vraag ze om hun bijdrage om het boek zo goed mogelijk te laten worden. Vraag ze om ook te vermelden wat ze er goed aan vonden.

Onlangs hoorde ik van twee lezers dat ze toch wat moeite hadden met de namen (van mijn personages én locaties).

De ene zei bot: die namen zijn veel te ingewikkeld. Dat heeft geen enkele meerwaarde, en ik ben vast niet de enige die er zo over denkt. Ik weet niet hoe diegene dat opgelost had willen zien. Iedereen maar Jip of Janneke noemen? En verder Land 1, Land 2, Land 3?

Het systeem van naamgeving vormt een belangrijk onderdeel van de plot. De namen van de landen hebben allemaal een betekenis die past bij wat er zich gaat afspelen daar. (Toegegeven, [world building](#) is een van de fijnste aspecten van Fantasy.) Kennelijk had diegene ook nooit Lord of the Rings, Narnia, of zelfs Harry Potter gelezen. Maar nee, ik was degene die niet tegen kritiek kon.

De andere zei: het ligt vast aan mij maar ik kan de namen niet goed onthouden. Kun je er niet een lijstje van maken, zoals dat voorin een boek staat? Kijk, daar kon ik wat mee. Ik heb die lijsten meteen gemaakt (zowel van [personages](#) als van [locaties](#)) en online gezet.

Het is vaak de toon die de muziek maakt. Ik denk ook weleens: dat personage heeft geen goede naam. Maar dan vraag ik: waarom heb je die boerenzoon Lodewijk-Jan genoemd? En als de schrijver een goede reden geeft, dan is dat zijn bewuste keuze geweest waar ik af moet blijven.

Wees altijd specifiek in je kritiek. En als je denkt: getver, ik hou helemaal niet van Fantasy, zeg dan gewoon dat jij in dit geval niet de ideale lezer bent. Grijp het niet aan om iemand even fijn onderuit te halen.

SCHRIJFOEFENING

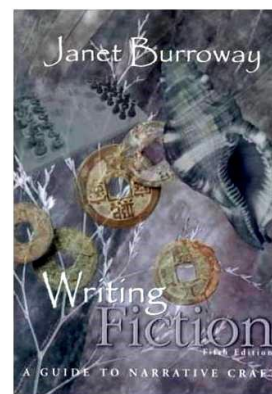
Schrijf een scène waarin een personage verandert van

- boos naar beschaamd
- aangetrokken tot naar vol walging
- uitgeput naar enthousiast
- vastbesloten naar onzeker

Deze oefening komt uit *Writing Fiction* van Janet Burroway, besproken in de Heldenreis Nieuwsbrief van [augustus 2009](#).

De oefening staat in het hoofdstuk over vorm en structuur. Dat hoofdstuk begint met de vraag: Wat maakt dat jij wilt schrijven?

Dat is een mooie vraag om over te schrijven, het geeft aan wat voor soort verhaal 'jouw ding' is, en dat kan je misschien een idee geven hoe je jouw verhaal in romanvorm moet gieten.

PS zoek je nog mooie (verjaars)[kaarten](#)?

Blijf schrijven en creëren!
Hella Kuipers